

Dosarul nr. 2ra-778/2022
2-17183123-01-2ra-02062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (E. Galușceac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

10 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Regimentul de Rachete Antiaeriene,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Regimentul de Rachete Antiaeriene împotriva Ninei Țarițînșcaia cu privire la evacuarea din imobil fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 24 iulie 2017, Regimentul de Rachete Antiaeriene a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ninei Țarițînșcaia cu privire la evacuarea din imobil fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea datoriei pentru serviciile comunale în mărime de 4 937,59 de lei, cât și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, Nina Țarițînșcaia deține ilegal în folosință temporară locuința de serviciu din xxxxx. Pîrîta este fosta soție a militarului Mutovciiev Nicolai, chiriaș principal al apartamentului și care a plecat definitiv din locuința de serviciu.

Nina Țarițînșcaia nu are și nu a avut nici o legătură de serviciu cu Regimentul de Rachete Antiaeriene, dar nici cu o altă unitate militară din cadrul Ministerului Apărării și este obligată să elibereze locuința de serviciu.

A susținut că, blocurile locative amplasate pe teritoriul orașelului militar Băcioi sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile și au statut de serviciu cu destinație specială fiind la balanța Ministerului Apărării ca proprietate publică a statului și se află în gestiunea Regimentului de Rachete Antiaeriene.

Dacă persoanele nu locuiesc timp de șase luni în locuința deținută, cu excepția aflării persoanei în misiuni sau deplasări de serviciu, constituie motiv pentru evacuarea din locuința de serviciu fără acordarea altei locuințe. Un alt motiv pentru evacuare este neachitarea chiriei, serviciilor comunale și necomunale timp de 3 luni

consecutive.

Nina Țariținscaia are datorii pentru serviciile comunale și necomunale în sumă de 4 937,59 de lei, fiind avertizată în repetate rânduri să achite datoriile, în rezultat locuința fiind debransată de la rețeaua de alimentare cu energie electrică.

Pîrîta întreține multe pisici în locuință, creând condiții neplăcute și insuportabile de trai pentru vecini (miros neplăcut, insecte).

Mulți militari (ofițeri, subofițeri, sergenți) sînt înregistrați în rând pentru a fi asigurați cu locuință de serviciu în perioada executării serviciului militar prin contract în Regimentul de Rachete Antiaeriene, însă unitatea în prezent nu dispune de spațiu de serviciu liber.

Reclamantul a depus repetate cereri de concretizare solicitând încasarea din contul pîrîtei a datoriei pentru serviciile comunale în sumă de 4 794,78 de lei, evacuarea forțată a pîrîtei de pe teritoriul Regimentului de Rachete Antiaeriene cu predarea bunului, încasarea cheltuielilor de judecată.

A menționat că plata lunară pentru serviciile comunale s-a calculat pentru chirie în cuantum de 0,20 lei/m², pentru fondul locativ de 26 lei, adică cîte 31,20 de lei lunar, iar potrivit datelor de evidență din serviciul cazare al Regimentul de Rachete Antiaeriene datoria pentru xxxxx, la data de 01 octombrie 2019 constituie 4 794,78 de lei.

A explicat că fostul soț a pîrîtei, Nicolai Mutovciev, și-a îndeplinit serviciul militar prin contract în perioada anilor 1980-2003. La data de 25.09.1993, angajatului Mutovciev Nicolai i s-a acordat spațiu locativ de serviciu în casa xxxxxx

Ultima funcție deținută de Mutovciev Nicolai a fost șef secție mobilizare a Brigăzii de rachete antiaeriene, în anul 2003 s-a pensionat și a plecat definitiv din locuința de serviciu, însă în locuința de serviciu a rămas să trăiască Nina Țariținscaia, care din 04 august 2006 deține și viza de reședință pe adresa respectivă.

Mutovciev Nicolai și Țariținscaia Nina s-au aflat în căsătorie înregistrată în perioada xxxxx, căsătoria fiind desfăcută prin hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din xxxxx.

Prin hotărîrea din 15 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Regimentul de Rachete Antiaeriene.

S-a dispus evacuarea Ninei Țariținscaia precum și bunurile ce îi aparțin din apartamentul xxxxxx situat în orașelul militar din xxxxxx, fără acordarea altui spațiu locativ.

S-a încasat de la Nina Țariținscaia în beneficiul Regimentului de Rachete Antiaeriene suma de 4 026,94 de lei cu titlu de datorie pentru serviciile comunale, pentru perioada de până la 09.02.2021.

S-a încasat de la Nina Țariținscaia în beneficiul statului suma de 370 de lei cu titlu de taxa de stat.

Prin decizia din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Nina Țariținscaia, reprezentată de avocatul Ina Bodean.

S-a casat hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 martie 2021, în partea admiterii pretenției cu privire la evacuarea Ninei Țariținscaia precum și bunurile ce îi aparțin din apartamentul xx situat în xxxxxx, fără acordarea altui spațiu locativ, în partea casată fiind emisă o hotărîre nouă prin care s-a respins ca neîntemeiată cerința cu privire la evacuarea din imobil fără acordarea altui spațiu

locativ.

În rest, hotărîrea fiind menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, prima instanță și-a argumentat soluția de admitere a capătului de cerere privind evacuarea din imobil a Ninei Țarițînscaia fără acordarea altui spațiu locativ prin faptul că apelanta a pierdut dreptul de folosire a spațiului locativ de serviciu odată cu pensionarea în anul 2003 a chiriașului principal, fostului ei soț Nicolai Mutovciev, în cauza dată însă nefiind aplicabile prevederile art. 110 pct. 6) din Codul cu privire la locuințe (abrogat prin Legea nr.278 din 07.12.2012, în vigoare din 10.01.2013), deoarece dânsa nu a activat în cadrul Regimentului de Rachete Antiaeriene.

Instanța de apel a considerat eronată în acest sens poziția primei instanțe, întrucât la momentul eliberării (pensionării) lui Nicolai Mutovciev, cauza era guvernată de prevederile art. 110 pct. 6 din Codul cu privire la locuințe (în redacția Legii RSSM nr. 2718-X din 03 iunie 1983, abrogat prin Legea nr. 278 din 07 decembrie 2012, în vigoare de la 11 ianuarie 2013) și că acesta avea lucrați peste 10 ani la organizația, care i-a acordat spațiul locativ de serviciu. Respectiv a considerat că prima instanță eronat a ajuns la concluzia că pârîta a pierdut dreptul de utilizare a spațiului locativ de serviciu deoarece din anul 2003, soțul pârîtei Mutovciev Nicolai s-a pensionat și a plecat definitiv din locuința de serviciu, fiind întrerupte raporturile de muncă dintre Mutovciev Nicolai și Regimentul de Rachete Antiaeriene.

Eronate au fost considerate și interpretările primei instanțe precum că cauza dată nu sunt aplicabile prevederile art. 110 pct. 6) din Codul cu privire la locuințe (abrogat prin Legea nr.278 din 07.12.2012, în vigoare din 11.01.2013) or, pârîta nu a activat în cadrul Regimentului de Rachete Antiaeriene, iar litigiul este guvernat de prevederile Codului cu privire la locuințe al R.S.S.M. nr. 2718-X din 03 iunie 1983.

Instanța de apel a reținut că, între instituția reclamantă Regimentul de Rachete Antiaeriene și Mutovciev Nicolai, soțul pârîtei, au existat raporturi contractuale, ultimul îndeplinind serviciul militar prin contract în perioada anilor 1980-2003, ultima funcție fiind Șef secție mobilizare, Brigada de rachete antiaeriene, fapt confirmat prin răspunsul nr. 70/1512 din 01.11.2018.

Astfel, lui Nicolai Mutovciev, în perioada îndeplinirii serviciului militar s-a acordat spațiu locativ de serviciu în casa xxxxx având viza de domiciliu pe xxxxxx, în perioada 25.09.1993 – 04.08.2006, care a fost retrasă în baza Hotărârii Guvernului nr.376 din 06.06.1995.

De asemenea, potrivit răspunsului nr. 70/1512 din 01.11.2018 eliberat de Departamentul Dotării al Ministerului Apărării, rezultă că Nina Țarițînscaia nu a avut viza de domiciliu în casa xxx, aceasta fiind înregistrată pe xxxxxx în perioada 25.09.1993 - 04.08.2006, temeiul înscrierii fiind indicat asigurarea soțului Nicolai Mutovciev cu spațiu locativ de serviciu, care ulterior a fost retrasă în baza Hotărârii Guvernului nr. 376 din 06.06.1995.

Totodată, din actele cauzei rezultă că, angajatului Nicolai Mutovciev s-a acordat spațiu locativ de serviciu în imobilul menționat la data de 25.09.1993, împreună cu soția sa Nina Tarițînscaia.

Respectiv, raporturile juridice privind bunurile imobile cu statut de locuință sunt reglementate de normele care erau în vigoare la data întreruperii relațiilor de muncă, adică de prevederile Codului cu privire la locuințe al R.S.S.M. nr. 2718-X din 03 iunie 1983, abrogat prin Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015, intrată în vigoare

la 29 noiembrie 2015.

Conform art. 110 pct. 6) din Codul cu privire la locuințe (în redacția Legii R.S.S.M. nr. 2718-X din 03 iunie 1983), fără a li se acorda o altă încăpere de locuit nu pot fi evacuați din locuințele de serviciu persoanele care au lucrat cel puțin 10 ani la întreprinderea, instituția, organizația, care le-a acordat locuința de serviciu.

A menționat că a fost demonstrat în afara oricărui dubiu că locatarul Nicolai Mutovciev a lucrat mai mult de 10 ani la instituția care i-a acordat locuința de serviciu – apartamentul xxxxxxxx iar la momentul pensionării lui Nicolai Mutovciev și încetării raporturilor de muncă în anul 2003, erau în vigoare și aplicabile prevederile art. 110 pct. 6) din Codul cu privire la locuințe (în redacția Legii RSSM nr. 2718-X din 03 iunie 1983, abrogată prin Legea nr. 278 din 07 decembrie 2012, în vigoare la 11 ianuarie 2013).

Prin urmare, Nicolai Mutovciev cade sub incidența dispozițiilor art. 110 pct. 6) din Codul cu privire la locuințe (în redacția Legii RSSM nr. 2718-X din 03 iunie 1983), iar în consecință, fosta soție Nina Tariținșcaia se bucură de protecția acestei norme, care interzice evacuarea sa din locuința de serviciu, fără acordarea altei încăperi de locuit.

La 13 aprilie 2022, Regimentul de Rachete Antiaeriene a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel și a menționat că, instanța de fond just a admis acțiunea depusă de Regimentul Rachete Antiaeriene or, pârâta a pierdut dreptul de folosire a spațiului locativ de serviciu, după ce soțul ei Nicolai Mutovciev în anul 2003 s-a pensionat și a plecat definitiv din locuința de serviciu.

Conform art. 105 alin. (1) din Codul cu privire la locuințe (abrogat la 29.11.2015), locuințele de serviciu sânt destinate pentru domicilierea cetățenilor, care în legătură cu caracterul relațiilor lor de muncă trebuie să trăiască la locul de lucru sau în apropierea lui. Încăperea de locuit se include în categoria locuințelor de serviciu prin hotărârea comitetului executiv al Sovietului raional, orașenesc, raional din oraș de deputați ai norodului, a ministerelor și a altor autorități administrative centrale. În calitate de locuințe de serviciu se repartizează, de regulă, apartamente separate.

Conform art. 110 pct. 6) din Codul cu privire la locuințe (abrogat prin Legea nr.278 din 07.12.2012, în vigoare din 11.01.2013), fără a li si acorda o altă încăpere de locuit nu pot fi evacuați din locuințele de serviciu persoanele, care au lucrat cel puțin zece ani la întreprinderea, instituția, organizația, care le-a acordat locuința de serviciu. Astfel, consideră că instanța de fond corect a dispus admiterea acțiunii în sensul formulat cu concretizările ulterioare or, temeiul instalării Ninei Țariținșcaia în locuința de serviciu în xxxxx, a constituit faptul că ultima fiind soția lui Nicolai Mutovciev și membru de familie, căruia s-a acordat spațiul locativ de serviciu în calitate de chiriaș principal, care și-a îndeplinit serviciul militar prin contract în perioada anilor 1980-2003.

Prin urmare, instanța de fond just a menționat că la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 110 pct. 6) din Codul cu privire la locuințe (abrogat prin Legea nr.278 din 07.12.2012, în vigoare din 11.01.2013) or, pârâta-apelantă nu a activat în cadrul Regimentului de Rachete Antiaeriene.

A susținut că, art. 5 al Legii cu privire la locuințe nr.75 din 30 aprilie 2015 prevede că, locuințele de serviciu se acordă militarilor prin contract, angajaților civili și membrilor familiilor lor, iar așa cum prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău nr. xxxx, a fost desfăcută căsătoria dintre Nicolai Mutovciev și Nina Țariținscaia, ultima a pierdut statutul de membru al familiei chiriașului principal, cât și dreptul de folosire a locuinței de serviciu.

La 02 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de Regimentul Rachete Antiaeriene cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 9, vol. II).

La 20 iulie 2022, Nina Țariținscaia, reprezentată de avocatul Ina Bodean, a depus referință prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Regimentul Rachete Antiaeriene.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 09 noiembrie 2021.

La data de 12 ianuarie 2022 a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 215, vol. I), însă date privind recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 13 aprilie 2022, astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Regimentul Rachete Antiaeriene, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Regimentul Rachete Antiaeriene.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh